

Posiedzenia Naukowe Polskiego Towarzystwa Geologicznego w dobie pandemii SARS-CoV-2 (COVID-19)

Rafał Sikora¹

Scientific sessions of the Polish Geological Society during the SARS-CoV-2 (COVID-19) pandemic. *Prz. Geol.*, 70: 354–355.

Abstract. Scientific sessions are an important element of activity of the Polish Geological Society. The crisis in the organization of scientific sessions was caused by the SARS-COV-2 (COVID-19) pandemic, during which most of the lectures were canceled. The response to the crisis of social contacts and the suspension of sessions during the pandemic were national scientific sessions on the occasion of the 100th anniversary of the Polish Geological Society. The on-line form was introduced as a new and universal way of organizing scientific sessions of the PGS. The initiative met with great interest of geologists in Poland and was very positively assessed by the respondents. Due to the success of national scientific sessions, they were permanently included in the calendar of scientific events in Poland.

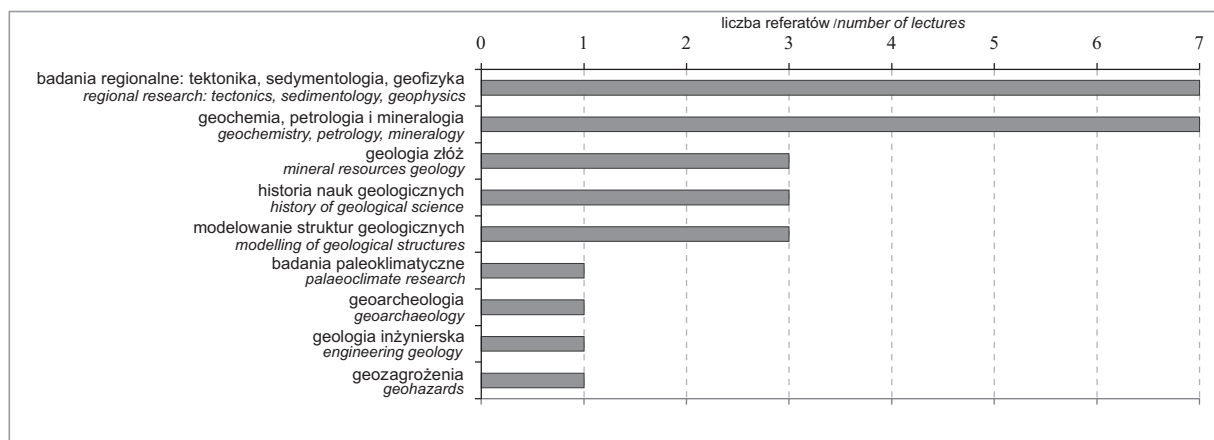
Keywords: Polish Geological Society, history of geological science, on-line scientific session, COVID-19

W roku, w którym przypadał jubileusz stulecia Polskiego Towarzystwa Geologicznego (PTGeol), trwała światowa pandemia wirusa SARS-CoV-2 (COVID-19), postanowiono więc, żeby jubileusz obchodzić przez minimum rok. Jego przebieg miał charakter wielu przedsięwzięć obejmujących nie tylko podsumowanie dotychczasowej aktywności PTGeol, ale też przybliżenie społeczeństwu sylwetek znanych postaci związanych z towarzystwem, czy przedstawienie bieżących badań naukowych jakie są podejmowane w ośrodkach regionalnych. W tym celu wykorzystano media społecznościowe, stronę internetową www.ptgeol.pl oraz bardzo popularne w okresie pandemii portale umożliwiające organizację spotkań zdalnych (on-line).

POSIEDZENIA W JUBILEUSZU 100-LECIA PTGeol

Podjęte działania pozwoliły na prezentację zagadnień geologicznych szerszemu gronu słuchaczy. Inicjatywa

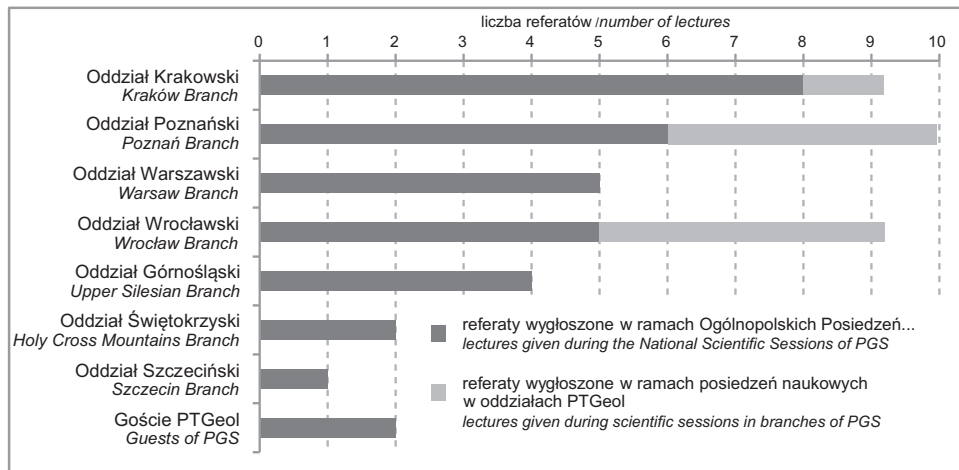
spotkała się z dużym odzewem środowiska geologów i w miejsce spotkań planowanych co dwa tygodnie, wprowadzono cotygodniowe posiedzenia naukowe, które odbywały się w każdy czwartek (z wyłączeniem dni świątecznych) i okresu wakacyjnego. Ostatecznie w ramach Ogólnopolskich Posiedzeń Naukowych Polskiego Towarzystwa Geologicznego w 100-lecie jego istnienia odbyło się 26 spotkań, na których wygłoszono 27 referatów. Przedstawione referaty można zakwalifikować do 9 grup tematycznych (ryc. 1). Spośród nich pod względem ilości wyróżniły się wystąpienia zawierające kontekst regionalny, które były oparte o badania tektoniczne, sedimentologiczne i geofizyczne oraz referaty prezentujące zagadnienia związane z geochemią, mineralogią i petrologią. W obu grupach znalazło się po 7 referatów. Po 3 przypadły na problemy geologii złóż, historii nauk geologicznych i modelowania struktur geologicznych, na badania w zakresie geoarcheologii, geologii inżynierskiej i geozagrożeń poświęcono po 1 wystąpieniu.

Ryc. 1. Grupy tematyczne referatów podczas Ogólnopolskich Posiedzeń Naukowych PTGeol w 2021 r.

Fig. 1. The thematic groups of the lectures given during the National Scientific Sessions of the Polish Geological Society in 2021

¹ Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Centrum Geozagrożeń, ul. Skrzatów 1, 31-560 Kraków; rafal.sikora@pgi.gov.pl

Ryc. 2. Udział oddziałów PTGeol w referatach wygłoszonych podczas Ogólnopolskich Posiedzeń Naukowych PTGeol w 2021 r.
Fig. 2. The number of lectures given during the National Scientific Sessions of the Polish Geological Society in 2021 by the regional branches of PGS of the Polish Geological Society in 2021

Chęć wygłoszenia referatu w ramach Ogólnopolskich Posiedzeń... zadeklarowali przedstawiciele wszystkich aktywnych oddziałów PTGeol. Liczba przedstawionych prezentacji przez poszczególne oddziały uzupełniona o referaty, jakie niektóre z ośrodków zorganizowały we własnym zakresie sugeruje ich aktualne możliwości referatowe (ryc. 2). W pewien sposób jest też odzwierciedleniem ich aktywności w niedalekiej przeszłości. Pod tym względem wyróżniały się oddziały w Krakowie, Poznaniu i we Wrocławiu. Warto zaznaczyć, że 7 wystąpień było afiliowanych również przez Sekcję Badań Strukturalnych i Geozagrożeń, a 2 przez Sekcję Historii Nauk Geologicznych PTGeol. Ponadto 2 referaty w dniu 14 października 2021 r. wygłosili goście z ośrodków nie związanych z geologią. Niektóre odczyty opracowane były przez osoby z różnych ośrodków PTGeol. W 3 posiedzeniach, jako współautorzy i słuchacze brali udział goście z Węgier i Wielkiej Brytanii, przyłączali się również nasi rodacy mieszkający poza granicami Polskie (m.in. w Grecji), jeden zaś referat w był prezentowany z Londynu.

Udział w posiedzeniach wzięły łącznie 1092 osoby, a frekwencja rozkładała się różnie. Największą publiczność przyciągnął referat pt. *100-lat Polskiego Towarzystwa Geologicznego – rys historyczny*, który wysłuchały 83 osoby. Nieco mniej, bo 79 uczestników zgromadziło wystąpienie pt. *Tropami zaginionego łądu Halii: terran złożony i we flisz karpacki obrócony*, po którym nawiązała się jedna z dłuższych dyskusji, jakie były nieodzownym elementem cotygodniowych spotkań. Frekwencja na posiedzeniach wahała się od 15 osób po wspomniane 83 (ryc. 1), lecz najczęściej wynosiła ona pomiędzy 30 a 45 uczestników. Należy to uznać za bardzo dobry wynik, ponieważ podczas kilkunastoletniego doświadczenia, piszącego te słowa, w organizacji sesji stacjonarnych w dwóch oddziałach PTGeol podobnego rezultatu nie udało się osiągnąć. Słabsza frekwencja na kilku referatach w czerwcu, wrześniu i październiku wynikać może ze specyfiki pracy geologów, która opiera się na prowadzeniu w tym okresie prac terenowych i utrudnionym dostępie do Internetu. Ponadto współczesna geologia charakteryzuje się dużą specjalizacją i być może, niektóre z zagadnień są mniej popularne, co nie umniejsza ich poziomowi naukowemu. Najwięcej, bo 356

osób wysłuchało referatów prezentujących wyniki badań w kontekście regionalnym. Nieco mniej – 311 uczestniczyło w posiedzeniach, na których przedstawiono rezultaty badań geochemicznych, mineralogicznych i petrograficznych. Popularne były również zagadnienia związane z historią nauk geologicznych i geologii złóż, podczas których do sesji przyłączyło się odpowiednio 142 i 136 uczestników.

OCENA OGÓLNOPOLSKICH POSIEDZEŃ NAUKOWYCH

Z przedstawionych danych wynika, że Ogólnopolskie Posiedzenia... cieszyły się popularnością w środowisku geologów, a sygnały o ich dobrym odbiorze przekazywane były Komitetowi Organizacyjnemu 100-lecia PTGeol. Podsumowując Ogólnopolskie Posiedzenia Naukowe PTGeol w 100-lecie jego istnienia, można stwierdzić, że spełniły one związane z nimi oczekiwania, wypełniły powstałą podczas pandemii COVID-19 lukę w spotkaniach naukowych w Polsce i wpłynęły pozytywnie na utrzymanie wzajemnych kontaktów krajowego środowiska geologicznego. Organizacja posiedzeń w formie zdalnej i szeroko dostępnej niemal w każdym miejscu wpisała się w ogólnoswiatowy trend, jaki zapanował w 2021 r. Bez wątplenia powszechne jest oczekiwanie na możliwość powrotu do spotkań osobistych, ale pojawiają się liczne głosy za tzw. hybrydowym (mieszanym) przebiegiem posiedzeń naukowych Polskiego Towarzystwa Geologicznego. Jest to przejaw współczesnej ewolucji sposobu aktywności środowiska naukowego.

Autor artykułu kieruje podziękowania do wszystkich osób, które brały udział w Ogólnopolskich Posiedzeniach Naukowych PTGeol w 2021 r. oraz do tych, którzy wspierali przedsięwzięcie. Z pewnością nie udałoby się go zrealizować bez zaangażowania Komitetu Organizacyjnego Obchodów 100-lecia PTGeol, a szczególnie współprowadzących posiedzenia: Roberta Jagdzińskiego, Krzysztofa Labusa, Izabeli Ploch, Joanny Rotnickiej-Dłużewskiej, Pawła Sydora, Jacka Szczepańskiego i Anny Waškowskiej oraz wsparcia w promocji wydarzenia przez Anitę Starzycką z PIG-PIB. Dziękuję Oliwii Kowalczewskiej za pomoc w przeprowadzeniu ankiety za pomocą internetowych środków przekazu.